

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
GMINY ŚWIDNICA k/Zielonej Góry**

na lata 2010 - 2020

stan na 30 marca 2013r.

Świdnica, marzec 2013r.

I. System wdrażania i monitorowania realizacji SZRGŚ	3
II. Realizacja planu operacyjnego i celów strategicznych.....	5
II.1. Realizacja zadań w ramach obszarów priorytetowych	7
II.1.1 Realizacja Wieloletniego Programu Inwestycyjnego – stan realizacji zadań o charakterze inwestycyjnym związanych z realizacją celów szczegółowych.....	17
II.1.2 Realizacja inwestycji i działań dofinansowanych ze środków zewnętrznych związanych z realizacją celów szczegółowych	23
III. Dane dotyczące rozwoju gminy, bezpośrednio związane z realizacją zadań w ramach obszarów priorytetowych – mierniki realizacji.....	34

I. System wdrażania i monitorowania realizacji SZRGŚ

Wdrażanie *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Świdnica na lata 2010-2020 (SZRGŚ)* jest bezpośrednio związane z zadaniami gminy wynikającymi z ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. 1990 Nr 16, poz. 95, z późn. zm.), zadaniami realizowanymi przez Urząd Gminy, jednostki podległe oraz zadaniami realizowanymi przez Rady Sołeckie. W ramach poszczególnych obszarów realizacji celów rozwojowych Gminy Świdnica, konkretne zadania i projekty inwestycyjne realizowane są zgodnie z przypisanymi kompetencjami. Zadania związane z zarządzaniem, wdrażaniem i monitorowaniem realizacji *Strategii...* wykonuje Wójt Gminy Świdnica przy pomocy narzędzi wykonawczych. Na I kwartał każdego kolejnego roku realizacji *Strategii...* zaplanowano analizę stanu jej realizacji oraz w miarę potrzeb aktualizację.

Monitorowanie wdrażania SZRGŚ jest podstawowym warunkiem świadomej realizacji celów określonych w tym dokumencie. Monitoring służy kontroli postępu realizacji założeń rozwojowych, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywaniu ich zgodności z celami strategicznymi. W dłuższej perspektywie czasowej istotnym działaniem będzie również ocena sytuacji zewnętrznej i ocena założeń, które mogą się dezaktualizować w związku ze zmianami sytuacji gminy, regionu i kraju, a nawet Unii Europejskiej.

Za realizację zadań związanych z monitorowaniem realizacji SZRGŚ odpowiedzialna jest wyznaczona komórka organizacyjna Urzędu Gminy – Referat Rozwoju. Każdego roku składa Wójtowi Gminy sprawozdanie z realizacji zadań strategicznych opracowane we współpracy z merytorycznymi jednostkami. Wójt, po akceptacji sprawozdania, przedkłada je Radzie Gminy oraz opinii publicznej poprzez udostępnienie na witrynie internetowej Urzędu Gminy Świdnica. Po akceptacji Sprawozdania dane zostają wprowadzone do dokumentu zaktualizowanej *Strategii...*

W ramach zadań związanych z monitorowaniem *Strategii...* analizowane są dane dotyczące rozwoju gminy i poziomu osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych (dane przedstawione w tabelach Rozdziału III.). Gromadzone i analizowane dane ułatwiają wybór właściwych działań, pozwalają także na podjęcie akcji naprawczych lub usuwania negatywnych skutków w już istniejącej sytuacji. Monitorowanie realizacji *Strategii...* oparte jest na pytaniach:

- czy realizacja działań przebiega zgodnie z planem,
- czy udaje się osiągnąć zamierzone produkty i rezultaty?

Analizie podlegają trzy elementy:

- harmonogram działań,
- budżet,
- zaplanowane rezultaty.

Skutecznie przeprowadzony monitoring pozwala ocenić postępy prowadzonych działań, zweryfikować tempo i kierunek, w którym zmierza realizacja *Strategii...*, a dane pochodzące z monitoringu są podstawą do wykorzystania w ewaluacji.

II. Realizacja planu operacyjnego i celów strategicznych.

Realizacja celów strategicznych ma bezpośredni związek z wypełnieniem misji działań rozwojowych określonej w *Strategii...*, tj.:

Dążenie do zapewnienia wysokiego standardu życia mieszkańców przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych instrumentów zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego gminy.

Przyjęta misja powinna doprowadzić do postrzegania wizerunku gminy na zewnątrz:

Gmina Świdnica – gmina, gdzie ludzie chcą mieszkać, odpoczywać i pracować.

Dla każdego z określonych w *Strategii...* celów ustalone zostały szczegółowe działania – inwestycyjne i inne, nie-inwestycyjne. Ich realizacja ma doprowadzić w rezultacie do realizacji określonego celu w zakładanej perspektywie czasowej.

Celem strategicznym jest podniesienie jakości życia mieszkańców oraz podniesienia atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Cel ten jest realizowany poprzez działania podejmowane w ramach zdefiniowanych sześciu obszarów priorytetowych, które jednocześnie dla ułatwienia działań monitoringowych opisano poprzez cele szczegółowe.

CEL STRATEGICZNY

w kontekście wewnętrznym:

podniesienie jakości życia
mieszkańców

Rozwój gminy
Świdnica

w kontekście zewnętrznym:

podniesienia atrakcyjności
turystycznej i inwestycyjnej

CELE SZCZEGÓŁOWE

Obszar
priorytetowy

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo zdrowotne

Bezpieczeństwo energetyczne

Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo instytucjonalne

Bezpieczeństwo energetyczne

Bezpieczeństwo publiczne

Skomunikowanie miejscowości
ze stolicą gminy oraz Zieloną

Komunikacja

Skuteczny lobbying na rzecz
modernizacji dróg krajowych,
wojewódzkich i powiatowych

Góraż

na terenie gminy

Modernizacja sieci dróg
gminnych

Powszechny dostęp do Internetu

Powszechny dostęp do Internetu

Budowa bazy noclegowej i gastronomicznej	Potencjał turystyczny	Atrakcyjna oferta aktywnej turystyki wiejskiej
Atrakcyjny produkt turystyczny		Współpraca z organizacjami turystycznymi w regionie
Rozwój działalności gospodarczej mieszkańców (agroturystyka, gastronomia)		Współpraca z sąsiednimi samorządami
Bogata oferta kulturalna		Bogata oferta kulturalna

Gospodarka odpadami komunalnymi

Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy

Wykorzystanie OZE (przez inwestorów publicznych i prywatnych)

Preferencje dla inwestorów z branży proekologicznych

Dobry stan środowiska przyrodniczego

Podnoszenie jakości kształcenia młodzieży	Edukacja, rozwój zasobów ludzkich	Rozwój potencjału instytucjonalnego
Rozwój form kształcenia ustawicznego		Promocja wysokiego poziomu edukacji
Aktywność organizacji pozarządowych		Atrakcyjna forma spędzania czasu i rozwoju dorosłych

Kształtowanie poczucia więzi i
tożsamości lokalnej

Promocja

Promocja walorów turystycznych
i gospodarczych gminy

II.1. Realizacja zadań w ramach obszarów priorytetowych

Ze względu na charakter prowadzonych działań podzielono je na inwestycyjne i nie-inwestycyjne.

W celu realizacji zadań inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji możliwe jest ubieganie się o pomoc finansową w ramach funkcjonujących na terenie kraju i Unii Europejskiej programów pomocowych. Jednakże należy zauważyć, że realizacja inwestycji, które są współfinansowane przez źródła zewnętrzne, musi odpowiadać przede wszystkim warunkom i zasadom narzucanym przez instytucje będące dysponentami tych środków.

Do największych sukcesów gminy w okresie obowiązywania SZRGŚ, tj. do roku 2012, należy zaliczyć ukończenie kapitałochłonnych inwestycji wodno-kanalizacyjnych, utrzymywanie bardzo wysokiego poziomu nauczania w szkole gimnazjalnej i wysokiego na poziomie podstawowym oraz rosnącą świadomą aktywność społeczną mieszkańców, przejawiająca się zarówno w działalności NGO, jak i współpracy na linii Wójt – Sołtys – Rada Sołecka – Rada Gminy.

Na uwagę zasługuje również bardzo dobre wykorzystanie wszystkich możliwości, jakie daje samorządom lokalnym członkostwo Polski w UE (rozdział II.1.2 Realizacja inwestycji i działań dofinansowanych ze środków zewnętrznych związanych z realizacją celów szczegółowych). W okresie 2010-2012 zrealizowano aż 20 zadań dofinansowanych ze środków zewnętrznych. Łącznie za kwotę około 20,2 mln, uzyskując dofinansowanie na te zadania w kwocie około 12,5 mln zł, co stanowi 62 % dofinansowania do całości kosztów tych zadań. Zdobyte dofinansowanie w znacznym stopniu wpłynęło na efektywność działań podejmowanych przez władze samorządowe – bez efektywnego zdobywania środków zewnętrznych realizacja tak wielu zadań nie byłaby możliwa. W chwili obecnej w trakcie realizacji jest zadanie, które również zostało zgłoszone do dofinansowania z UE, a dodatkowo jest realizowane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (termomodernizacja budynków oświatowych).

Słabą stroną stanowią obszary funkcjonowania niezależne od lokalnych władz samorządowych. Szczególnie należy mieć tu na uwadze stan dróg powiatowych i

wojewódzkich biegnących przez gminę – sytuacja jest o tyle niekorzystna, że mimo prowadzonych działań i chęci współpracy ze strony Gminy Świdnica, zarządcy tych dróg nie podejmują żadnych konkretnych działań.

Utrudnieniem dla władz lokalnych jest również niestabilna sytuacja finansowa samorządu w Polsce. Brak subwencji na nowe zadania kierowane na poziom samorządu oraz wprowadzenie bardziej restrykcyjnych zasad realizacji budżetu, może spowodować w najbliższym okresie zastój rozwoju na poziomie lokalnym oraz brak możliwości realizacji inwestycji z dofinansowaniem zewnętrznym, z powodu braku środków na udział własny.

Niepokojący jest również fakt, że w tym krótkim okresie spadła liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy, wzrosła zaś liczba podopiecznych ośrodka pomocy społecznej (rozdział III. Dane dotyczące rozwoju gminy, bezpośrednio związane z realizacją zadań w ramach obszarów priorytetowych – mierniki realizacji; obszar priorytetowy Edukacja, rozwój zasobów ludzkich).

Analizując stopień realizacji założeń strategicznych w pierwszym etapie realizacji SZRGŚ należy stwierdzić, że realizacja przebiega prawidłowo, zgodnie z założonym harmonogramem i budżetem. Wykorzystanie możliwości finansowych, jakie daje UE wpłynęło w niektórych przypadkach na przyspieszenie inwestycji i ich pozytywne zakończenie, należy jednak mieć na względzie fakt, że lata 2012, 2013 i 2014 to ostatnie lata realizacji programów pomocowych w perspektywie budżetowej Unii 2007-2013. Rok 2012 stanowił dla Gminy Świdnica rok zakończenia wielu projektów unijnych, jednak kolejne dwa lata przyniosą dodatkowe efekty polityki rozwoju prowadzonej przez władze samorządowe, choć może mniej spektakularne.

Stopień realizacji celów strategicznych w ramach obszarów priorytetowych przedstawia się następująco:

1. Obszar priorytetowy BEZPIECZEŃSTWO

W ramach tego obszaru realizowane są zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego, energetycznego oraz zdrowotnego.

Do 30 marca 2013 r. realizowano następujące zadania:

1.1 Modernizacja sieci energetycznej i punktów świetlnych 2010-2012 – w ramach kompleksowej usługi oświetlenia miejsc publicznych, ulic, placów i dróg na terenie gminy Świdnica 2011-2016 do marca 2013r. wymieniono 349 opraw, dowieszono na istniejących słupach 58 opraw, rozbudowano sieć elektroenergetyczną o 27 słupów oświetleniowych (Wilkanowo ul. Akacyjowa 10 sztuk, ul. Wiśniowa 10 sztuk, Świdnica, ul. Chabrowa 7 szt.) Całkowita wartość zadania około to ok. 2 mln zł.

Dodatkowo władze gminy współpracują z innymi samorządami w celu zmniejszenia kosztów energii uczestnicząc w tzw. zbiorowych przetargach na zakup energii elektrycznej;

1.2 Władze Gminy współpracują z władzami Policji w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców. Efektem są wspólne patrole Straży Gminnej oraz policjantów;

1.3 Ważnym elementem bezpieczeństwa jest również zapewnienie bezpiecznego poruszania się po drogach biegnących przez obszar gminy. Dzięki wsparciu dotychczasowych działań Wójta Gminy Świdnica oraz szerokiemu zaangażowaniu się Radnych Gminy udało się wpłynąć na podjęcie działań zarządcy dróg krajowych – DK 27 – skrzyżowanie w Słonem, lewoskręt na Piaski, DK 32 – lewoskręt na Radomię;

Prowadzone są również rozmowy z zarządcami dróg powiatowych i regionalnych, również poprzez prezentacje naszych racji Radnym Powiatu Zielonogórskiego i Sejmiku Województwa;

Wójt Gminy Świdnica prowadzi również działania związane z ograniczeniem transportu towarowego – przewóz drewna na terenie gminy – w znacznym stopniu wpływającego na niszczenie dróg, jak również wpływającego na wzrost poczucia zagrożenia innych użytkowników dróg. Oprócz wspólnych działań ościennych samorządów, dobrze rokują plany tzw. inwestycji wspólnych z Nadleśnictwem Zielona Góra (wspólne finansowanie modernizacji dróg gminnych);

1.4 Bardzo ważnym elementem działalności jest promocja zdrowia. W gminie realizowane są 4 programy profilaktyczne, skierowane do dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Jest to program lakowania zębów, szczepień przeciwko wirusowi HPV, profilaktyka raka prostaty i profilaktyka chorób nowotworowych u kobiet – rak piersi. Niestety należy stwierdzić, że o ile programy skierowane do dzieci i kobiet cieszą się ogromnym powodzeniem i przynoszą pozytywne efekty, o tyle program profilaktyki skierowany do mężczyzn ciągle jeszcze napotyka na opór grupy adresatów.

2. Obszar priorytetowy KOMUNIKACJA

W ramach tego obszaru realizowane są zadania związane z zapewnieniem dostępności komunikacyjnej miejscowości w gminie z Zieloną Górą i Świdnicą, modernizacją sieci dróg gminnych oraz działania związane z powszechnym dostępem do Internetu.

Do 30 marca 2013 r. realizowano następujące zadania:

2.1 Od 2011r. wszystkie miejscowości w gminie obsługiwane są przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Zielona Góra, dodatkowo do miejscowości leżących na trasie Zielona Góra – Żary można dojechać PKS Żary, do miejscowości Buchałów i Koźła kursuje również pociąg/szynobus. Łącznie dla połączenia Zielona Góra – gmina funkcjonuje 8 linii/kierunków.

Od 2011r. decyzją Rady Gminy Świdnica emeryci i renciści, krwiodawcy oraz honorowi obywatele mogą korzystać z ulg u przewoźników „obsługujących” mieszkańców. Dotychczas porozumienie, na mocy którego przewoźnik realizuje system ulg, podpisał PKS Zielona Góra. Rezygnacja z porozumienia z władzami Zielonej Góry, dotyczącego obsługi niektórych miejscowości w gminie przez MZK, wpłynęła na zwiększenie częstotliwości kursów oraz znaczne ograniczenie wydatków: z 1,3 mln zł rocznie odprowadzanych do

budżetu Zielonej Góry do ok. 120 tys. zł w ramach refundacji strat za wprowadzenie ulgi w przejazdach odprowadzanych do PKS Zielona Góra.

Ważnym zadaniem realizowanym przez władze gminy jest również lobbing na rzecz modernizacji dróg biegnących przez gminę – patrz punkt 1.3 Bezpieczeństwo.

Wśród zadań inwestycyjnych wpływających na realizację celów szczegółowych w latach 2010-2012 należy wymienić:

- Odtworzenie nawierzchni ul. Długiej po przebudowie sieci wodociągowej z ułożeniem krawężnika i częściowym przełożeniem chodnika. (2011-2012r).
- Kontynuację modernizacji dróg dojazdowych w Świdnicy: ul. Chabrowa i Krótka. Wartość inwestycji wyniosła 69.000,00 PLN. Pozyskano dofinansowanie ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w wysokości 46.077,15 PLN. (Przeprowadzono remont wstępny obu ulic. Drogi zostały odpowiednio skorytowane, wyrównane i utwardzone kamiennym tłuczniem na grubość 15 cm. Działania te poprawiły ogólną przejezdność ulic i zapobiegły dalszemu ich niszczeniu. Łącznie utwardzono 4010m² dróg.)
- Wykonano modernizacje dróg, które uległy zniszczeniu podczas prac związanych z rozbudową sieci wodnej i kanalizacyjnej (drogi gminne i powiatowe w miejscowościach Letnica, Koźła, Grabowiec, Lipno, Piaski, Świdnica) oraz modernizacji sieci wodociągowej (ul. Długa w Świdnicy)
- W 2013 roku został złożony wniosek na dofinansowanie przebudowy dróg gminnych w Słonem w ramach tzw. „schetyńówki” na kwotę ok. 1,6 mln zł. Ze środków własnych została przygotowana dokumentacja techniczna na wyżej wymienione zadanie.

2.2 W ramach działań związanych z powszechnym dostępem do Internetu należy wziąć pod uwagę udział gminy w projekcie Szerokopasmowe Lubuskie realizowanym ze środków LRPO 2007-2013, w ramach którego do końca br. w kilku miejscowościach w gminie, tzw. białych plamach, powstaną węzły dosyłowe ułatwiające wykonanie bezpośredniego podłączenia do użytkownika (węzły są dostępne dla wszystkich firm telekomunikacyjnych i innych zainteresowanych podmiotów na takich samych zasadach, realizatorem projektu jest TP SA); jednocześnie Wójt Gminy Świdnica podjął działania zmierzające do uruchomienia w każdej miejscowości hot spotu i kafejki internetowej.

3. Obszar priorytetowy POTENCJAŁ TURYSTYCZNY

W ramach tego obszaru realizowane są zadania związane z rozwojem potencjału turystycznego gminy, ze szczególnym nastawieniem na rozwój turystyki aktywnej i wiejskiej.

W ramach działań wpływających na osiągnięcie zamierzonego celu wymienić należy zadania realizowane przez samorząd oraz inne podmioty działające non profit oraz komercyjnie, zadania o charakterze inwestycyjnym i nie-inwestycyjnym.

Do 30 marca 2013 r. realizowano następujące zadania:

3.1 Atrakcyjne położenie i rzeźba terenu sprawia, że coraz częściej na terenie gminy realizowane są ciekawe i popularne zawody sportowe – MTB, biegi długodystansowe, rajdy rowerowe oraz amatorskie loty lotniami i rozgrywki siatkówki plażowej. Zwiększa się również liczba infrastruktury związanej z tymi sportami – szlak kamiennych kręgów w Świdnicy, boiska wielofunkcyjne i do piłki plażowej, szlaki turystyczne, infrastruktura o charakterze społeczno-rekreacyjnym...(rozdział II.1.2 Realizacja inwestycji i działań dofinansowanych ze środków zewnętrznych związanych z realizacją celów szczegółowych). Dopełnieniem tych działań jest coraz bogatsza oferta kulturalna. Działalność kulturalną prowadzi powołany do życia Gminny Ośrodek Kultury oferujący bardzo ciekawy program warsztatów artystycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Od 2011 r. w Zborze Letnickim odbywa się Międzynarodowy Festiwal Kina Autorskiego Quest Europe, którego Gmina Świdnica jest współorganizatorem. Od 2012r. w Świdnicy odbywają się koncerty w ramach festiwalu Muzyka w Raju – Przedśionek Raju. Urząd Gminy Świdnica trwale współpracuje z dwoma placówkami kultury – Muzeum Archeologicznym Środkowego Nadodrza w Świdnicy i Lubuskim Muzeum Wojskowym w Drzonowie, realizując wspólnie ciekawe projekty skierowane zarówno do mieszkańców, jaki i turystów.

3.2 Potencjał Gminy, ciekawa oferta spędzenia czasu i atrakcje o charakterze historycznym, naukowym i sportowym prezentowane są w materiałach promocyjnych – Folderze turystycznym, filmie promocyjnym, na witrynie internetowej, w innych publikacjach o charakterze powiatowym i regionalnym (wydawnictwa Starostwa Powiatowego, Lokalnej Grupy Działania Między Odrą a Bobrem, wydawnictwa Urzędu Marszałkowskiego). Materiały systematycznie przekazywane są m.in. do Punktu Informacji Turystycznej w Zielonej Górze oraz Lubuskiej Organizacji Turystycznej LOTUR'u.

4. Obszar priorytetowy EKOLOGIA

W ramach tego obszaru realizowane są zadania związane z zapewnieniem gospodarki kwestii odpadami komunalnymi, funkcjonowaniem systemu kontroli zagadnień wodno-kanalizacyjnych, edukacji ekologicznej i promocji wykorzystania OZE.

Do 30 marca 2013 r. realizowano następujące zadania:

4.1 Dzięki rozmowom prowadzonym z dyrekcją ZGKiM Zielona Góra od 2011 mieszkańcy mogli korzystać indywidualnie z usług podmiotu – stosować segregację śmieci.

Obecnie Gmina przygotowuje się do zmian związanych z wejściem w życie tzw. „Ustawy śmieciowej”. Reguluje ona kwestie odbioru śmieci narzucając problematykę gospodarki odpadami komunalnymi gminom. Od 01.07.2013 to gminy przejmują na siebie gospodarkę śmieciową. Gmina Świdnica szukając najrozsądniejszego rozwiązania przystąpiła do

Związku Gmin Zielonogórskich i to Związek w imieniu Gminy będzie realizował zadania wynikające z Ustawy w sposób skonsultowany społecznie.

4.2 W okresie 2010-03.2013 zakończono budowę i modernizację następujących sieci wod.-kan.:

1. Modernizacja sieci wodociągowej w Świdnicy – ostatni etap ul. Długa - 2012,
2. Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Piaskach – 2012 ,
3. Budowa sieci kanalizacyjnej na nowym osiedlu w Świdnicy (ul. Rumiankowa, Makowa...) – 2011
4. Budowa sieci kanalizacyjnej w Letnicy – 2010-2011,
5. Budowa sieci kanalizacyjnej w Koźli – 2010-2011,
6. Budowa sieci kanalizacyjnej w Lipnie i Grabowcu - 2012.

Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej pozwoliło nie tylko na uregulowanie kwestii związanych z odprowadzaniem ścieków na terenie całej świdnickiej aglomeracji, ale całej gminy. Gruntownie uporządkowana gospodarka wodno – ściekowa pozwala na zachowanie najwyższych europejskich standardów życia, chroni okoliczną przyrodę od dewastacji, czy wreszcie podnosi atrakcyjność inwestycyjną gminnych terenów.

4.3 Gmina rozpoczęła działania związane z wykorzystaniem OZE na cele publiczne. W 2012r. rozpoczęto prace związane z budową gminnej farmy fotowoltaicznej. Obecnie trwa procedura wprowadzania koniecznych zmian w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świdnica i planu zagospodarowania przestrzennego oraz równolegle poszukuje się źródeł sfinansowania zadania. Realizację inwestycji planuje się rozpocząć we wrześniu 2014r.

W ramach zadania inwestycyjnego przewidzianego na rok 2013 – termomodernizacja obiektów oświatowych, przewiduje się również instalację paneli fotowoltaicznych na dachach budynków oświatowych w Świdnicy i Słonem. Procedura wyboru wykonawcy w ramach tego zadania zakończy się na przełomie kwiecień/maj 2013r.

5 Obszar priorytetowy EDUKACJA, ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH

W ramach tego obszaru realizowane są zadania związane z oświatą, aktywnością mieszkańców gminy, osób starszych i organizacji samorządowych oraz rozwojem potencjału instytucjonalnego. Jest to najbardziej zróżnicowany, ale bardzo dynamiczny obszar.

Do 30 marca 2013 r. realizowano następujące zadania:

5.1 Dzięki prowadzonej polityce oświatowej absolwenci świdnickiego gimnazjum nie mają problemów z dostaniem się do wybranych szkół ponadgimnazjalnych. Gmina jest wyróżniana jako samorząd szczególnie dbający o poziom edukacji. Szczegóły dotyczące obrazu polityki edukacyjnej Gminy przedstawiane są w corocznych raportach – sprawozdaniach dotyczących realizacji zadań oświatowych w gminie Świdnica.

Efektem dobrej jakości nauczania jest m.in. propozycja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego na wybudowanie w Świdnicy jednej z 4 astrobaz, budowanych w Lubuskim w ramach pilotażowego projektu regionalnego. W 2012r. Wójt Gminy Świdnica podpisał w tej sprawie umowę, astro baza zostanie wybudowana w kompleksie edukacyjno-sportowym przy Zespole Szkół w Świdnicy.

5.2 Bardzo ważnym działaniem jest również wsparcie działalności seniorów. Szczególne znaczenia nabierają doświadczenia Gminy w tym zakresie, kiedy weźmiemy pod uwagę procesy demograficzne i rosnąca liczbę osób w wieku poprodukcyjnym. Gmina włączyła się również w organizację projektu pn. „Świdnicka jesień” finansowanego ze środków MPiPS w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012-2013 oraz wspiera realizację projektu Polska Cyfrowa Równych Szans. Latarnicy.pl, którego celem jest zmniejszenie dyskryminacji cyfrowej osób z grupy 50+. Corocznie Gmina włącza się również w regionalne obchody Tygodnia Seniora.

5.3 Analizując działania podejmowane w ramach obszaru należy uwzględnić również zadania realizowane przez jednostki organizacyjne gminy – GOPS oraz podległą Wójtowi Gminy Świdnica gminną jednostkę kultury.

Kolejne lata funkcjonowania GOK to coraz ciekawszy program warsztatów i spotkań dla wszystkich grup wiekowych. Oferta ta jest bardzo ciekawym uzupełnieniem działań edukacyjnych, jest również formą kształcenia ustawicznego w obszarze sztuki i kultury.

Nieco inną formę wsparcia społecznego realizuje GOPS. Systematycznie wprowadzane są kolejne programy i projekty systemowe; w okresie objętym sprawozdaniem rozpoczęto realizację m.in. projektu *Odnaleźć siebie – aktywizacja społeczno – zawodowa rodzin bezrobotnych z terenu Gminy Świdnica* (projekt skierowany jest do osób mieszkających na terenie gminy Świdnica, pochodzących z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracują, a są w wieku aktywności zawodowej, w szczególności bezrobotnych o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach zawodowych i biernych zawodowo. W ramach projektu cyklicznie przeprowadzono spotkania z psychologiem, doradcą zawodowym oraz różnorakie szkolenia zawodowe. M.in.: właśnie ten projekt przyczynił się do znacznego spadku bezrobocia – na chwilę obecną bezrobocie w gminie jest utrzymywane na poziomie minimalnym). Charakter edukacyjny miał również projekt związany z profilaktyką raka piersi u kobiet. Obecnie rozpoczęto realizację kolejnego projektu w ramach ekonomii społecznej – w efekcie jego realizacji w gminie powstanie spółdzielnia socjalna. ...(rozdział II.1.2 Realizacja inwestycji i działań dofinansowanych ze środków zewnętrznych związanych z realizacją celów szczegółowych).

5.4. Jednym z najważniejszych zjawisk w ramach tego obszaru jest rosnąca aktywność społeczna mieszkańców. Przejawem tego jest zarówno powstawanie i działalność organizacji pozarządowych na terenie gminy, jak i rosnące zaangażowanie w życie miejscowości ich mieszkańców, co widać poprzez efekty współpracy Sołtysów i Rad Sołeckich z organami Gminy.

W ciągu ostatnich 2 lat o ponad 90% wzrosła liczba NGO funkcjonujących na terenie gminy.

W ramach corocznych konkursów działające na terenie NGO mogą ubiegać się o sfinansowanie przez gminę zadań z zakresu kultury, sportu i zdrowia. Budżet Programu w ciągu ostatnich 3 lat wyglądał następująco: 2010 - 132 400,00 zł; 2011 - 130 000,00 zł; 2012 - 149 000,00 zł.

Corocznie dotacje otrzymywało odpowiednio 7, 10 i 14 podmiotów. Realizowane zadania to przede wszystkim: zawody sportowe - turnieje ping-ponga, piłki nożnej, piłki plażowej, turniej szermierki, wschodnie sztuki walk; działalność świetlic środowiskowych oraz od dwóch lat działalność kulturalna - spotkania związane z kultywowaniem tradycji, festiwale muzyczne i filmowe oraz koncerty.

Do 30 marca 2013r. rozstrzygnięto kolejny konkurs – kwotę 134 tys. zł przyznano 14 organizacjom (niektóre ubiegały się o dofinansowanie zadań realizowanych nawet w dwóch obszarach – kultura i sport).

Na dzień 30.03.2013r. na terenie gminy działa aż 23 NGO, w tym 21 ma siedzibę na terenie gminy. Są wśród nich organizacje sportowe, OSP, Klub Seniora (jedyna jeszcze nie zarejestrowana organizacja), stowarzyszenia działające na rzecz rozwoju swoich miejscowości; funkcjonują również dwa stowarzyszenia ogólnogminne - Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Świdnica oraz Stowarzyszenie Sołtysów Gminy Świdnica. Gmina prowadzi spotkania szkoleniowe, wspiera organizacje w pozyskiwaniu środków zewnętrznych oraz kieruje do nich wiele ze swoich działań i projektów.

Efektem współpracy Wójta Gminy Świdnica i mieszkańców poszczególnych miejscowości jest zrealizowany w latach 2010-2011 tzw. projekt sołecki – na terenie gminy zrealizowano kilkanaście inwestycji w ramach 3 projektów pn.: *Budowa i remont obiektów infrastruktury publicznej o znaczeniu społecznym, sportowym i rekreacyjnym w gminie Świdnica*. Zakres projektów wynikał z konsultacji społecznych przeprowadzonych we wszystkich wioskach, co również zaktywizowało mieszkańców i nauczyło ich konkretyzować swoje plany. Pod tym względem inwestycje były innowacyjne. Projekt charakteryzował się innowacyjnością w podejściu do problemów, które rozwiązywał i do sposobu ich zdiagnozowania. Mimo, że wnioskodawcą była Gmina Świdnica, o zakresie projektu zdecydowali mieszkańcy poszczególnych miejscowości. Każda z wiosek otrzymała więc inwestycję, która w opinii jej mieszkańców była potrzebna. Dodatkowym atutem projektów była postawa mieszkańców, którzy na rzecz projektów przekazali 95% środków finansowych, którymi dysponują w ramach funduszu sołeckiego. Realizacja inwestycji wprowadza więc nowatorskie podejście do kwestii diagnozowania potrzeb oraz jest prawdziwym przejawem kształtowania się świadomego społeczeństwa obywatelskiego obszarów wiejskich. Warto zaznaczyć, że wykonywane prace przyczyniły się do efektywniejszej eksploatacji budynków sal wiejskich (przede wszystkim energooszczędność) oraz że dotychczas w większości miejscowości nie było bezpiecznych boisk i placów zabaw. W ramach projektu zbudowano 3 boiska wielofunkcyjne, 2 place zabaw oraz zmodernizowano 6 sal wiejskich.

W wyremontowanych salach wiejskich organizowane są różnorodne zajęcia integrujące mieszkańców (np.: potańcówki, warsztaty artystyczne albo ruchowe, wesela, zebrania wiejskie, etc.). Również w ramach tego projektu wybudowano od podstaw wielofunkcyjne boiska sportowe - na terenie obiektów można rozgrywać mecze w piłkę nożną, siatkówkę, czy koszykówkę. Przede wszystkim jednak integruje on młodzież, która ze wszystkimi chętnymi może aktywnie spędzać czas wolny – wypoczywać i trenować na świeżym powietrzu.

Dwie inwestycje zadbały o maluchy – powstały place zabaw w Radomi i Grabowcu – bezpieczne miejsca zabaw dzieci i spotkań rodziców, a wszystko w sielskim otoczeniu wiejskiego krajobrazu. (rozdział II.1.2 Realizacja inwestycji i działań dofinansowanych ze środków zewnętrznych związanych z realizacją celów szczegółowych).

6 Obszar priorytetowy PROMOCJA

W ramach tego obszaru realizowane są zadania związane z kształtowaniem poczucia więzi i tożsamości lokalnej oraz promocji walorów turystycznych i gospodarczych gminy.

Do 30 marca 2013 r. realizowano następujące zadania:

6.1 W ramach działań związanych z kształtowaniem poczucia więzi w 2012r. zrealizowano kilka zadań włączając w to różne grupy społeczne mieszkańców:

- przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy polegające na wskazaniu swoich korzeni. Do przeprowadzenia ankiet zaproszona została młodzież, która wykonała to zadanie w ramach zajęć z wiedzy o społeczeństwie; kolejnym krokiem będzie wykorzystanie zdobytych materiałów przy tworzeniu specjalnych drogowskazów oraz monografii.
- w 2012r. przeprowadzono również sondaż na nazwę hali sportowej w Świdnicy, głosami mieszkańców gminy zwyciężyła „Świdniczanka”.
- zachęcono zainteresowane osoby do wyznaczenia na terenie gminy ciekawych szlaków turystycznych; propozycje tras skonsultowano z nadleśnictwami obejmującymi teren gminy, w 2013r. zadanie zakończy się wyznaczeniem szlaków w terenie – również przez grupy zainteresowanych osób.

Na bieżąco wykorzystywana jest symbolika gminna – herb, logo, flaga oraz kolorystyka. Urząd Gminy wspiera działania związane z budowaniem tradycji, kultywowaniem zwyczajów i lokalnych legend poprzez dofinansowywanie tego typu przedsięwzięć realizowanych przez NGO oraz ich promocje (punkt 5.4). Od 2010r. wydawany jest specjalny gminny kalendarz, którego oprawa graficzna zawsze nawiązuje do specyfiki gminy – są to prace mieszkańców gminy, fotografie mieszkańców itp. Kalendarz za pośrednictwem sołtysów trafia bezpośrednio do mieszkańców.

Od 2012r. oprócz witryny internetowej, funkcjonuje również konto Gminy na FC, cieszące się dużą popularnością. Od 2013r. organizowane są tam konkursy związane ze znajomością gminy.

6.2 W ramach działań promocyjnych prowadzona jest współpraca z regionalnymi mediami, firmami marketingowymi oraz innymi samorządami. Przedstawiciele gminy uczestniczą we wspólnych spotkaniach i przedsięwzięciach. Gmina zapraszana jest do udziału w ogólnopolskich rankingach i sondażach, zajmując tam bardzo wysokie pozycje.

W ramach działań promocyjnych realizowane są projekty we współpracy z instytucjami i podmiotami funkcjonującymi na terenie gminy (projekty współpracy polsko-niemieckiej, projekty realizowane z ościennymi samorządami).

W ramach działań promocyjnych prowadzi się redystrybucję gadżetów, wśród których znajdują się: publikacje (m.in. foldery, kalendarze), gadżety związane z bezpieczeństwem (m.in. kamizelki, apteczki, worki odblaskowe dla I-klasistów), gadżety związane ze specyfiką gminną (m.in. kubki, wino, ceramika) oraz gadżety reprezentacyjne (m.in. koszulki, stroje sportowe, kurtki).

II.1.1 Realizacja Wieloletniego Programu Inwestycyjnego – stan realizacji zadań o charakterze inwestycyjnym związanych z realizacją celów szczegółowych

Bezpieczeństwo							
Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja	Przewidywane lata realizacji	Przewidywany koszt (zł)	Uwagi/źródło sfinansowania	Obszar priorytetowy (oddziaływanie inwestycji)	Stan realizacji
1.	Modernizacja sieci energetycznej i punktów świetlnych; budowa nowych punktów świetlnych	Cała gmina	2010-2012 następnie na bieżąco	2 000 000,00 w miarę możliwości finansowych	finansowanie ze środków własnych, w tym tzw. „samospłata”	Ekologia, Potencjał turystyczny	Zakończono etap 2010-2012 Zadanie w trakcie realizacji
2.	Budownictwo socjalne		2014-2020	zależne od zakresu przyjętego zadania	Zadanie uzależnione od pomocy Państwa	Rozwój zasobów ludzkich,	
Komunikacja							
Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja	Przewidywane lata realizacji	Przewidywany koszt (zł)	Uwagi/źródło sfinansowania	Obszar priorytetowy (oddziaływanie inwestycji)	Stan realizacji
	Budowa i modernizacja utwardzonych dróg	cała gmina	od 2013 sukcesywnie, w miarę	powyżej 40 mln zł	środki własne, środki pomocowe	Bezpieczeństwo, Potencjał turystyczny	Zadanie w trakcie realizacji;

			możliwości finansowych				
	Budowa utwardzonej drogi Radomia – Słone	Radomia – Słone	2013-2016	3 000 000,00	środki własne, środki pomocowe	Bezpieczeństwo, Edukacja, Potencjał turystyczny	
	Budowa utwardzonej drogi Drzonów – Lipno	Drzonów – Lipno	2015-2020	5 000 000,00	środki własne, środki pomocowe	Bezpieczeństwo, Edukacja, Potencjał turystyczny	
	Powszechny dostęp do Internetu	Cała gmina, szczególnie obszary zmarginalizowane, tzw. „białe plamy”	2010-2014	trudny do oszacowania środki operatorów, środki własne, dofinansowanie ze środków pomocowych	Zadanie realizowane we współpracy z UMWL, UM Zielona Góra lub inwestora zewnętrznego	Bezpieczeństwo, Edukacja, rozwój zasobów ludzkich, Potencjał turystyczny	Zadanie w trakcie realizacji
Potencjał turystyczny							
Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja	Przewidywane lata realizacji	Przewidywany koszt (zł)	Uwagi/źródło sfinansowania	Obszar priorytetowy (oddziaływanie inwestycji)	Stan realizacji
	Modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy (etap I – Letnica – Letnica Bloki)	Letnica wzdłuż drogi powiatowej,	od 2014-2020	300 000,00 sukcesywnie, w miarę	Brak zaangażowania	Komunikacja, Bezpieczeństwo. Promocja	W trakcie rozmów ze starostą powiatowym

		cała gmina		możliwości finansowych, środki własne, powiatu i województwa	ZDP inwestycja powiązana z inwestycjami gmin ościennych Aglomeracja Zielonogórska		
	Oznaczenie szlaków turystycznych na terenie gminy	Cała gmina	2010-2013	stosunkowo niewielkie środki własne	we współpracy z ALP oraz ościennymi samorządami	Komunikacja, Bezpieczeństwo, Promocja	Zadanie w trakcie realizacji
	Modernizacja zboru poewangelickiego w Letnicy – etap I etap II	Letnica	2009– 2010 2013-2018	800 000,00 1 500 000,00	dofinansowanie w ramach PROW – 50 % kosztów netto środki własne, środki pomocowe, środki podmiotów zainteresowanych	Edukacja, rozwój zasobów ludzkich, Promocja	I etap zrealizowany
	Modernizacja pałacu	Letnica	2014 – 2020	7 000 000,00	środki pomocowe lub PPP		
	Budowa boisk wiejskich	Letnica, Świdnica, Piaski	2010 – 2011	300 000,00	dofinansowanie w ramach PROW – 50 % kosztów netto oraz środki własne	Edukacja, rozwój zasobów ludzkich, Promocja, Bezpieczeństwo	Zadanie zakończone

		Pozostałe miejscowości	po 2012	600 000,00	Środki własne, środki rad sołeckich, warunek - środki pomocowe		Zadanie w trakcie realizacji
	Rewitalizacja zbiorników wodnych	Grabowiec	2010-2012	150 000,00	Środki własne, środki FOGR, Środki rady sołeckiej	Edukacja, rozwój zasobów ludzkich, Promocja, Bezpieczeństwo	Zrealizowano główny etap
		Koźła, Drzonów	od 2012	300 000,00	Środki własne, środki FOGR, Środki rady sołeckiej, Środki inwestora zewnętrznego		Zadanie w trakcie realizacji
	Restauracja parków	Cała gmina	od 2011	Sukcesywnie, w miarę możliwości finansowych oraz zaangażowania sołectw	Środki własne, Środki rady sołeckiej, Środki inwestora zewnętrznego i pomocowe	Edukacja, rozwój zasobów ludzkich, Promocja, Bezpieczeństwo	Zadanie w trakcie realizacji
Ekologia							
Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja	Przewidywane lata realizacji	Przewidywany koszt (zł)	Uwagi/źródło sfinansowania	Obszar priorytetowy (oddziaływanie inwestycji)	Stan realizacji

Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przykanalikami oraz sieci wodociągowej z przyłączami w Piaskach	Piaski	2010-2012	3 400 000,00	85% dotacja 15% środki własne LRPO	Bezpieczeństwo, Potencjał turystyczny	Zadanie zakończone
Budowa sieci kanalizacyjnej w Letnicy	Letnica	2010-2011	3 300 000,00	85% dotacja 15% środki własne LRPO	Bezpieczeństwo, Potencjał turystyczny	Zadanie zakończone
Budowa sieci kanalizacyjnej w Koźli	Koźla	2010-2011	3 400 000,00	50% dotacja 50% + VAT środki własne PROW	Bezpieczeństwo, Potencjał turystyczny	Zadanie zakończone
Budowa sieci kanalizacyjnej w Grabowcu i w Lipnie	Grabowiec, Lipno	2011-2012	3 400 000,00	50% dotacja 50% + VAT środki własne PROW	Bezpieczeństwo, Potencjał turystyczny	Zadanie zakończone
Budowa systemu kanalizacyjnego w Świdnicy	Świdnica	2011	500 000,00	85% dotacja 15% środki własne LRPO	Bezpieczeństwo, Potencjał turystyczny	Zadanie zakończone
Modernizacja sieci wodociągowej w ul. Długiej w Świdnicy wraz z odtworzeniem nawierzchni asfaltowej (w odcinku drogi gminnej)	Świdnica	2011	1 000 000,00	środki własne	Bezpieczeństwo, Potencjał turystyczny	Zadanie zakończone
Termomodernizacja budynków publicznych na terenie gminy Etap I – audyt energetyczny Etap II – prace modernizacyjne	Cała gmina	od 2011	Koszty zostaną oszacowane po wykonaniu audytów energetycznych	warunek dofinansowania ze środków pomocowych	Bezpieczeństwo, Potencjał turystyczny	I etap zakończono II etap – w trakcie realizacji
Wdrożenie i funkcjonowanie nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Cała gmina	od 2011 do 2013	70 000,00 rocznie	środki własne, środki podmiotów zainteresowanych	Bezpieczeństwo, Potencjał turystyczny	We współpracy z ościennymi samorządami

							(Związek Gmin Zielonogórskich) oraz inwestorem prywatnym
	Rozbudowa zbiornika retencyjnego w Świdnicy	Świdnica	2010-2014	3.300.000	Środki pomocowe – 70% LRPO	Bezpieczeństwo, Potencjał turystyczny	Zadanie w trakcie realizacji
Edukacja, rozwój zasobów ludzkich							
Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja	Przewidywane lata realizacji	Przewidywany koszt (zł)	Uwagi/źródło sfinansowania	Obszar priorytetowy (oddziaływani e inwestycji)	Stan realizacji
	Budowa przedszkola w Świdnicy	Świdnica	2009-2014	3 000 000,00	realizacja pod warunkiem dofinansowania w wysokości min 50% lub PPP	Promocja, Bezpieczeństwo	realizacja zadania zawieszona – brak środków pomocowych
	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Słone	Słone	2012-2014	2 000.000,00	realizacja pod warunkiem dofinansowania w wysokości minimum 65 %	Promocja, Bezpieczeństwo	Wykonano PT; realizacja zadania zawieszona – brak środków pomocowych
	Budowa astrobazy w Świdnicy	Świdnica	2011-2013	350 000,00	Zadanie inwestycyjne	Potencjał turystyczny,	Zadanie realizowane we współpracy z

					realizowane przez UMWL - dofinansowane ze środków LRPO	Promocja	samorządem regionalnym W trakcie prac koncepcyjnych
	Tworzenie gminnej instytucji kultury (GOK) z remontem istniejących budynków	Świdnica	2010-2018	3 500 000,00	środki własne i zewnętrzne	Potencjał turystyczny, Promocja	Zadanie w trakcie realizacji

UWAGA:

1. W zależności od uwarunkowań zewnętrznych czas realizacji poszczególnych inwestycji może ulegać zmianom.
2. Koszty przewidywane dla poszczególnych zadań mogą ulec znacznym zmianom.

II.1.2 Realizacja inwestycji i działań dofinansowanych ze środków zewnętrznych związanych z realizacją celów szczegółowych

Lp.	Tytuł projektu	Źródło finansowania projektu	Okres realizacji	Całkowita wartość projektu [PLN]	Kwota dofinansowania [PLN]	Stan realizacji
1.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Świdnica	LRPO 2007-2013, Priorytet III. Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego, Działanie 3.1. Infrastruktura	2006-2012 (w terminie realizacji zadania uwzględniono również czas przeznaczony na przygotowanie dokumentacji projektu)	7.448.222,24	5.910.959,40	zadanie zakończone

		Ochrony Środowiska Przyrodniczego	technicznego)			
<p>Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej pozwoliło nie tylko na uregulowanie kwestii związanych z odprowadzaniem ścieków na terenie całej świdnickiej aglomeracji. Gruntownie uporządkowana gospodarka wodno – ściekowa, pozwala na zachowanie najwyższych europejskich standardów życia, uchronić okoliczną przyrodę od dewastacji, czy wreszcie podnieść atrakcyjność inwestycyjną gminnych terenów. Projekt obejmował miejscowości: Letnica, Piaski, Świdnica.</p> <p>W ramach tego projektu zbudowano łącznie 5,422 km sieci wodociągowej oraz 16,126 km sieci kanalizacji sanitarnej.</p>						
2.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Koźła	PROW 2007-2013, Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej.	2006-2011 (w terminie realizacji zadania uwzględniono również czas przeznaczony na przygotowanie dokumentacji projektu technicznego)	3.346.499,00	1.304.435,00	zadanie zakończone
<p>Budowa sieci kanalizacyjnej w całej gminie, jak również w miejscowości Koźła, jest jednym z głównych projektów realizowanych przez gminę. Sztandarowy projekt gminy, pozwoli wejść w XXI w., ze wszelkimi możliwymi udogodnieniami, rozwiązując jednocześnie całkowicie problem ścieków, z którym w dalszym ciągu boryka się wiele polskich gmin.</p> <p>W ramach projektu zbudowano łącznie 7,725 km sieci kanalizacyjnej.</p>						
3.	Modernizacja zboru poewangelickiego w Letnicy (I etap remont)	PROW 2007-2013, Odnowa i rozwój wsi	2010	642.567,95	255.804,15	zadanie zakończone
<p>Pochodzący z XIXw. poewangelicki zbor w Letnicy, dzięki gruntownej modernizacji zyskał drugą młodość, stając się niejako „przy okazji” niezwykle atrakcją turystyczną. Organizowane w nim i jego najbliższym otoczeniu różnorakie imprezy kulturalne, np.: Międzynarodowy Festiwal Filmowy Quest Europe, koncerty, wystawy malarstwa itp. sprawiają, że Letnica staje się ważnym punktem na kulturalnej mapie</p>						

już nie tylko gminy i całego regionu, ale również w skali kraju, przyciągając takie tuzy kina jak Jerzy Stuhr, Kasia Figura, czy Jerzy Hoffman. W ramach projektu odrestaurowano budynek zboru (m.in.: dach, stolarka okienna i drzwiowa, izolacja fundamentów, posadzki), przeprowadzono prace elektryczne i odgromowe. Celem tego przedsięwzięcia jest zagospodarowanie otoczenia Letnickiego Majątku Artystycznego dla podniesienia standardu usług kulturalnych i społecznych. Pozwoliło to na zaadoptowanie budynku do funkcji Sali koncertowej, teatralnej i widowiskowej.

Wartość inwestycji 615.135,89 PLN. Pozyskano dofinansowanie z PROW w wysokości 255.808,00 PLN.

4.	Odnaleźć siebie – aktywizacja społeczno – zawodowa rodzin bezrobotnych z terenu Gminy Świdnica	POKL 2007-2013, priorytet VII - Promocja integracji społecznej. Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji.	2010-2013	300.148,92	268.633,28	zadanie realizowane
----	---	---	-----------	------------	------------	---------------------

Projekt został skierowany do osób mieszkających na terenie gminy Świdnica, pochodzących z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracują, a są w wieku aktywności zawodowej, w szczególności bezrobotnych o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach zawodowych i biernych zawodowo. W ramach projektu cyklicznie przeprowadzano spotkania z psychologiem, doradcą zawodowym oraz różnorakie szkolenia zawodowe. Oczywiście udział w tym przedsięwzięciu był bezpłatny. M.in.: właśnie ten projekt przyczynił się do znacznego spadku bezrobocia – na chwilę obecną bezrobocie w gminie jest utrzymywane na poziomie minimalnym.

5.	Produkcja filmu promocyjnego	Oś 4 Leader w ramach PROW 2007-2013 – Małe projekty	2010	29.000,00	16.560,04	zadanie zakończone
----	-------------------------------------	---	------	-----------	-----------	--------------------

Zupełnie nietypowe podejście do sposobu realizacji filmu sprawiło, że ogląda się go z uśmiechem od początku do końca. Malownicze zdjęcia,

<p>subtelne ujęcia, przyjemna muzyka, budują razem niepowtarzalny klimat... Film dostępny bezpłatnie m.in.: w Urzędzie Gminy Świdnica.</p> <p>Wartość projektu 29.280,00 PLN, w tym dofinansowanie z Oś 4 Leader w ramach funduszy PROW w wysokości 16.800,00 PLN.</p>						
6.	Spójny system informacji turystycznej o gminie Świdnica	Oś 4 Leader w ramach PROW 2007-2013 - Małe projekty	2010	28.116,00	16.158,52	zadanie zakończone
<p>Unikatowy na skalę całego regionu, pomysł rzadko realizowany w całym naszym kraju. Polegał na odpowiednim oznakowaniu wszelkich zabytków, atrakcji historycznych i turystycznych oraz dróg do nich prowadzących. Wyznaczył ścieżki rowerowe i szlaki turystyczne po gminie. W jego ramach powstały tablice informacyjne, drogowskazy turystyczne, Folder Turystyczny Gmina Świdnica oraz mapa. Co ciekawe każdy z elementów może być na bieżąco rozbudowywany o nowe pozycje (np.: aktualnie pracujemy nad... grą planszową) i informacje, a folder i mapa dostępne są bezpłatnie m.in.: w Urzędzie Gminy Świdnica.</p> <p>Wartość projektu 29.382,00 PLN, w tym dofinansowanie z Oś 4 Leader w ramach funduszy PROW w wysokości 16.859,00 PLN.</p>						
7.	Rewitalizacja stawu w Grabowcu	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2010-2012	54.270,00 70.000,00	27.135,00	zadanie zakończone
<p>Niewielki, malowniczo położony zbiornik wodny w Grabowcu - dzięki tej inwestycji ponownie stał się punktem spotkań mieszkańców, miejscem rekreacji i relaksu – stając się niejako integracyjnym centrum wsi. Rewitalizacja zbiornika przekształciła go ponownie w czyste, spokojne, pełne uroku miejsce. Udało się tym samym zachować kolejne szczególnie wyjątkowe miejsce leżące w samym centrum nowoczesnej wsi.</p>						
8.	Modernizacja dróg dojazdowych w Świdnicy (ul. Chabrowa i ul. Krótka)	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych	2010	55.654,30	46.077,15	zadanie zakończone
<p>Kolejne z ulic, które dzięki dotacjom zostały naprawione. W ramach otrzymanego dofinansowania przeprowadzono remont wstępny obu ulic. Drogi zostały odpowiednio skorytowane, wyrównane i utwardzone kamiennym tłuczniem na grubość 15 cm. Działania te poprawiły ogólną przejezdność ulic i zapobiegły dalszemu ich niszczeniu. Łącznie utwardzono 4010m².</p> <p>Wartość inwestycji 69.000,00 PLN.</p>						
9.	Budowa i remont obiektów infrastruktury publicznej o	Oś 4 Leader w ramach PROW	2010-2011	246.062,21	150.037,00	zadanie zakończone

	znaczeniu społecznym, sportowym i rekreacyjnym w gminie Świdnica (1)	2007-2013 - „Odnowa i rozwój wsi”				
<p>W ramach niniejszego projektu wyremontowana została sala wiejska w Wilkanowie, dzięki czemu można w niej organizować różnorodne zajęcia integrujące mieszkańców (np.: potańcówki, warsztaty artystyczne albo ruchowe, wesela, zebrania wiejskie, etc.). Również w ramach tego projektu wybudowano od podstaw wielofunkcyjne boisko sportowe w Świdnicy. Na terenie obiektu można rozgrywać mecze w piłkę nożną, siatkówkę, czy koszykówkę. Przede wszystkim jednak integruje on młodzież, która ze wszystkimi chętnymi może aktywnie spędzać czas wolny – wypoczywać i trenować na świeżym powietrzu.</p>						
10.	Budowa i remont obiektów infrastruktury publicznej o znaczeniu społecznym, sportowym i rekreacyjnym w gminie Świdnica (2)	Oś 4 Leader w ramach PROW 2007-2013 - „Odnowa i rozwój wsi”	2010-2011	181.062,97	107.821,31	zadanie zakończone
<p>W ramach tego projektu wyremontowano sale wiejskie w miejscowościach Koźła i Słone. Dzięki temu, tak jak w sali w Wilkanowie, mieszkańcy zyskali miejsce spotkań oraz możliwość wspólnego spędzania czasu. Ponadto wybudowano w Letnicy boisko wielofunkcyjne (takie jak w Świdnicy), poszerzając tym samym zaplecze sportowe gminy o kolejny wielofunkcyjny obiekt.</p>						
11.	Budowa i remont obiektów infrastruktury publicznej o znaczeniu społecznym, sportowym i rekreacyjnym w gminie Świdnica (3)	Oś 4 Leader w ramach PROW 2007-2013 - „Odnowa i rozwój wsi”	2010-2011	230.788,43	141.878,00	zadanie zakończone
<p>Te inwestycje natomiast zadbały o maluchy – powstały bajkowe place zabaw w Radomi i Grabowcu – miejsca szaleństw dzieci i spotkań rodziców, a wszystko w sielskim otoczeniu wiejskiego krajobrazu. Ponadto, również w Piaskach wzniesiono kolejne boisko sportowe do gry w koszykówkę, czy piłkę nożną. Dzięki tym funduszom odremontowano również sale wiejskie w Lipnie i Buchałowiu, a sala w Drzonowie przeszła pierwszą fazę remontu. Wszystkie te działania sprawiają, że w gminie mieszka się co raz bardziej komfortowo, bezpiecznie i bliżej sąsiadów.</p>						
12.	Wiosna w malarstwie-plener artystyczny w Gminie	Program Operacyjny	2011	7.510,09 EUR	6.383,58 EUR	zadanie zakończone

	Świdnica	Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach „Europejskiej Współpracy Terytorialnej”				
<p>Wspólny, wiosenny, polsko – niemiecki plener artystyczny, pozwolił naszym artystom i niemieckim gościom wypłynąć na szerokie wody sztuki malarstwa. Miło spędzony czas zaowocował zbiorem niezwykłych dzieł, zacieśnieniu współpracy z naszymi niemieckimi partnerami, wspólnymi żartami i gorącą chęcią dalszej współpracy w zgłębianiu sztuki, do czego zresztą zachęcamy wszystkich lokalnych artystów. Więcej informacji w Urzędzie Gminy Świdnica oraz GOK w Świdnicy. Głównym efektem tego projektu było nawiązanie współpracy i aktywizacja artystyczna mieszkańców gminy oraz ich niemieckich partnerów. W wyniku wspólnych spotkań powstało kilkadziesiąt dzieł do obejrzenia głównie w Urzędzie Gminy Świdnica.</p>						
13.	Spotkanie gmin partnerskich w Świdnicy pod hasłem „Rozwój współpracy transgranicznej w latach 2005-2015	Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach „Europejskiej	2012	10.380,00 EUR	8.823,00 EUR	zadanie zakończone

		Współpracy Terytorialnej”				
<p>Wspólne spotkanie Świdnicy i jej gmin partnerskich z terenu Niemiec. Konferencja ma być poświęcona podsumowaniu aktualnej współpracy, omówieniu problemów przed jakimi stają współczesne samorządy lokalne oraz zaplanowaniu kolejnych wspólnych działań. Tego typu spotkania są o tyle istotne, że zaciskają współpracę samorządową, pozwalają wypracować wspólne stanowisko wobec istotnych problemów, a także bliżej poznać problemy partnera.</p>						
14.	Świdnica – rycerskie gniazdo – sesja popularnonaukowa i festyn historyczny	Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007-2013 w ramach „Europejskiej Współpracy Terytorialnej”	2012	8.610,00 EUR	7.318,50 EUR	zadanie zakończone
<p>Jest to konferencja popularnonaukowa połączona z festynem historycznym. Przygotowywana przez Muzeum Archeologiczne przy wsparciu różnorodnych partnerów, w tym Urzędu Gminy Świdnica - dla wszystkich mieszkańców i turystów interesujących się minionymi wiekami. Wystąpienia profesorów będą podane w lekkiej, łatwej do przyswojenia formie, a w trakcie towarzyszącego im festynu, każdy chętny będzie mógł posmakować atmosfery średniowiecza. Będzie można podziwiać kunszt ścierających się ze sobą średniowiecznych rycerzy, przetestować wytwory rzemieślników, spróbować różnorodnych smakołyków oraz swoich sił w posługiwaniu się orężem z epoki. Zapraszamy wszystkich chętnych. Więcej informacji w Muzeum Archeologicznym Środkowego Nadodrza w Świdnicy oraz w Urzędzie Gminy Świdnica.</p>						
15.	Budowa sieci kanalizacyjnej we wsiach Grabowiec i Lipno	PROW 2007-2013, Podstawowe usługi dla	2010-2012	3 233 945,37	1 062 431,00	zadanie zakończone

		gospodarki i ludności wiejskiej.				
W ramach inwestycji wybudowano 10 km sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej w miejscowościach Grabowiec i Lipno z przerzutem ścieków w Koźli. Inwestycja była ostatnim etapem kanalizacji gminy Świdnica.						
16.	„Publikacja turystycznej gry planszowej – spójny system informacji turystycznej w gminie Świdnica”	Oś 4 Leader w ramach PROW 2007-2013 – Małe projekty	2013	22 415,52	18 224,00	Zadanie realizowane
Gra planszowa to kolejny element informacji o atrakcjach gminy Świdnica, nie tylko turystycznych. Gra będzie doskonałym sposobem na aktywne poznanie Gminy jeszcze przed wyruszeniem na szlak turystyczny „ w realu”. Gracze będą mogli w atrakcyjny i pomysłowy sposób spędzić wolny czas, jednocześnie poznając walory i historie związane z Gminą.						
17.	Wsparcie produkcji wyrobów lokalnych poprzez zakup pieca do wyrobów ceramicznych	Oś 4 Leader w ramach PROW 2007-2013 – Małe projekty	2012/2013	20 000,00	16 260,00	Zadanie zakończone
Piec do wyrobu ceramicznych pamiątek zakupiony w ramach projektu wraz z akcesoriami (kołem gancarskim, formami itp.) został przekazany przez Wójta Gminy do GOK.						
18.	Edukacja zdrowotna – najważniejsza w profilaktyce raka piersi kobiety	POKL 2007-2013, priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach. Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach	2012/2013	47 440,00	47 440,00	Zadanie zakończone

		wiejskich.				
<p>Każda kobieta powinna wiedzieć, co robić, żeby nie zachorować na raka piersi oraz co robić, żeby w razie zachorowania mieć największą szansę na wyleczenie, dlatego właśnie powstał projekt „Edukacja zdrowotna – najważniejsza w profilaktyce raka piersi” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.</p> <p>Projektem zostało objętych 40 kobiet z terenu gminy Świdnica, które ukończyły 50 lat. Celem głównym było podniesienie aktywności mieszkańców gminy Świdnica w okresie od listopada 2012 do stycznia 2013r. na rzecz samoorganizacji i tworzenia lokalnych inicjatyw ukierunkowanych na rozwój edukacji zdrowotnej i podwyższenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi. Cele szczegółowe to: zwiększenie aktywności mieszkańców gminy Świdnica w zakresie kształcenia w różnych dziedzinach przez całe życie na obszarach wiejskich, poszerzenie wiedzy z zakresu profilaktyki raka piersi, wypracowania umiejętności redukcji stresu, lęku, wstydu przed badaniem profilaktycznym. Powyższe cele udało nam się zrealizować poprzez zajęcia edukacyjne dotyczące profilaktyki raka piersi, które były prowadzone przez Zielonogórskie Stowarzyszenie Amazonek, poprzez realizację zajęć terapeutycznych prowadzonych przez terapeutkę mgr Annę Komorowską, dzięki wykładom edukacyjnym dotyczącym profilaktyki raka piersi, które zostały przeprowadzone przez dr nauk med. Andrzeja Rozmiarkę - Wojewódzkiego Konsultanta ds. Onkologii, dietetyczkę – mgr Lidię Aleksandrowicz.</p>						
19.	Spółdzielnia socjalna w gm. Świdnica – aktywizacja zawodowa środowisk wiejskich	POKL 2007-2013, priorytet VII - Promocja integracji społecznej. Działanie 7.2.2Wsparcie ekonomii społecznej.	2013-2015	373 718,00	373 718,00	Zadanie realizowane
<p>Projekt z zakresu ekonomii społecznej. W efekcie jego realizacji na terenie gminy powstanie spółdzielnia socjalna, której członkowie otrzymają wsparcie psychologiczne i merytoryczne związane z funkcjonowaniem na rynku gospodarczym. Celem projektu jest usamodzielnienie ekonomiczne osób objętych projektem.</p>						
20.	Rozbudowa wielofunkcyjnego zbiornika małej retencji nr I/400 w gminie Świdnica dla	LRPO 2007-2013, Priorytet III. Ochrona i	2012-2014	3 846 888,11	2 640 870,48	Zadanie realizowane

	poprawy bilansu wodnego w powiecie zielonogórskim	zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego, Działanie 3.1.Infrastruktura Ochrony Środowiska Przyrodniczego				
<p>W ramach projektu planuje się powiększenie zbiornika wodnego leżącego około 6 km na półd-zach. od Zielonej Góry przy drodze wojewódzkiej nr 279. Akwen górny ma być rozbudowany od strony zachodniej do pow. 1.96 ha, a tuż poniżej planuje się wybudować dolny zbiornik o powierzchni 3.17 ha. Różnica poziomów piętrzenia pomiędzy zbiornikami wynosić Będzie 1,5 m. Oba zbiorniki o łącznej powierzchni 5.13 ha będą miały charakter przepływowy i stanowić będą jeden zbiorczy system gromadzenia wody. W ten sposób osiągnie wielkość bardzo korzystna z punktu widzenia realizacji Programu Małej Retencji Województwa Lubuskiego.</p> <p>W ramach projektu planuje się powiększenie czaszy istniejącego zbiornika oraz budowę drugiego zbiornika. W trakcie budowy drugiego zbiornika zdjęta zostanie urodzajna warstwa gleby – rozplantowana na zaporze ziemnej, wyspie oraz skarpach zbiornika. Grunt z dna zostanie odspojony i przemieszczony na zaporę ziemna i obrzeża.</p> <p>W ramach inwestycji planuje się wykonanie pasma zieleni izolacyjnej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 279 na odcinku ok. 100 m, pełniącego funkcje bariery biogeochemicznej (biofiltra). Pas zieleni stanowić będzie też zabezpieczenie przeciwerozyjne brzegu oraz pozytywnie wpłynie na zwiększenie różnorodności gatunkowej w korytarzu ekologicznym ciekę zasilającego zbiornik wodny.</p>						
21.	Kompleksowa termomodernizacja budynków oświatowych Gminy Świdnica w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.	LRPO 2007-2013, Priorytet III. Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego, Działanie 3.2	2011-2013 Ze spłatą do 2024			Zadanie realizowane; zadanie realizowane w formule PPP; w chwili powstawania Sprawozdania...

		Poprawa jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii				oczekujemy na ostateczną decyzję o dofinansowaniu zadania ze środków LRPO 2007-2013
<p>Celem głównym jest wzrost standardów energetycznych budynków oświatowych Gminy Świdnica pozwalający na ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z korzyścią dla bioróżnorodności środowiska naturalnego na jej obszarze poprzez wzrost efektywności energetycznej budynków oświatowych gminy w miejscowościach Słone, Koźla i Świdnica średnio o ok. 40%. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez termomodernizację 3 obiektów edukacyjnych, w których oprócz pracy typowo remontowych, zainstalowana zostanie instalacja energii cieplnej oraz system monitorowania i zarządzania wykorzystywaniem energii. Planuje się, że ok 50% zapotrzebowania na c.w.u w SP Słone i SP Świdnica będzie zaspokajane z kolektorów słonecznych o mocy 9,05 kW.</p> <p>Planuje się, że inwestycja pozwoli na oszczędność wykorzystanej energii cieplnej na poziomie – 2301,5 GJ/rok. Projekt wdrażany będzie w formule PPP. Przeprowadzona wstępna analiza korzystności wykazała, że jest to opcja, która pozwala uzyskać wyższe korzyści społeczne w porównaniu do formuły tradycyjnej. Inwestycja będzie wdrażana w trybie „zaprojektuj, wybuduj i eksploatuj”, co oznacza, iż zadaniem Wykonawcy będzie zaprojektowanie i realizacja prac zgodnie z warunkami określonymi w SIWZ oraz jeśli rodzaj przedsięwzięcia tego wymaga również uzyskanie pozwolenia na budowę a ponadto eksploatacja obiektów dla zapewnienia ich dostępności dla użytkowników. SIWZ powstanie dopiero na etapie postępowania o wyłonienie wykonawcy zamówienia publicznego, co wynika z konieczności zastosowania dla formuły PPP trybu wyłaniania wykonawcy „dialog konkurencyjny z ogłoszeniem”.</p>						

III. Dane dotyczące rozwoju gminy, bezpośrednio związane z realizacją zadań w ramach obszarów priorytetowych – mierniki realizacji

Obszar priorytetowy	Wskaźnik/kryterium	Jednostka miary	Wartość osiągnięta			
			2010	2011	2012 PLANOWANE	2012/03.2013
Bezpieczeństwo	Gazyfikacja gminy powierzchnia	% mieszkańców	50	50	50	50
	Linia energetyczna powierzchnia	% mieszkańców	100	100	100	100
	Policjanci	osoby	4	3	3	3
	Jednostki OSP/liczba strażaków W tym w KSR-G	szt/osoby	3/95 2/70	3/112 2/79	3/124 2/87	3/128 2/98
	Lekarz rodzinny	osoby	3	3	3	3
	Punkty przyjęć na terenie gminy	szt.	2	2	2	2
	Lekarze specjaliści	osoby	1	1	1	1
	Punkty przyjęć na terenie gminy	szt.	1	1	1	1
Komunikacja	Drogi wojewódzkie	km	19,75	19,75	19,75	19,75
	Drogi powiatowe asfaltowe	km	42,22	42,22	42,22	42,22
	Drogi powiatowe inne	km	4,00	4,00	4,00	4,00
	Drogi gminne utwardzone/asfaltowe	km	12,6	13,8	13,8	13,8
	Drogi gminne inne/gruntowe	km	65,3	64,1	64,1	64,1
	Operatorzy telefonii komórkowej	szt.	4	4	4	4
	Linia TP sa	%	90	100	100	100
	Przewoźnicy	szt.	3	2	2	3
	Linie autobusowe/kolejowe	szt.	7	8	8	8
	Dostępność do Internetu Powierzchnia ludność		Dane przedstawiono w tabeli poniżej			
Potencjał turystyczny	Ścieżki rowerowe	km	6,64	6,64	6,64	6,64
	Szlaki turystyczne *	km	70	70	90	70
	Obiekty turystyczne**	szt.	8	11	11	11
	Obiekty noclegowe	szt.	4	4	4	4
	Obiekty gastronomiczne	szt.	3	3	3	3
	I. przedsięwzięć o zasięgu gminnym	szt.	30	27	27	27
	I. przedsięwzięć o zasięgu powiatowym	szt.	3	4	8	8
	I. przedsięwzięć o zasięgu regionalnym/krajowym	szt.	1	3	8	8
Ekologia	Długość sieci wodociągowej	km	74	74	77,8	79 ¹

	liczba osób korzystająca z sieci wodociągowej	Os.	5348	5388	5594	5596
	liczba zakładów przemysłowych korzystająca z sieci wodociągowej	szt.	13	13	14	14
	liczba gospodarstw domowych objętych siecią wodociągową	szt.	1337	1347	1400	1449
	liczba gospodarstw domowych poza siecią (Gospodarstwa domowe poza siecią to gosp. dom., które korzystają z własnych ujęć wody (studni))	szt.	123	103	47	46
	długość sieci kanalizacyjnej	km.	58,8	68	82,9	79 ²
	liczba osób korzystająca z sieci kanalizacyjnej	szt.	4680	5244	5844	5900
	liczba zakładów przemysłowych korzystająca z sieci kanalizacyjnej	szt.	15	15	16	16
	liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	18	20	20	20
	liczba szamb kontrolowanych	szt.	303	178	44	38
	liczba szamb niekontrolowanych	szt.	0	0	0	0
	liczba oczyszczalni ścieków	szt.	2	2	2	2
	% ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	szt.	77	87	97	96
	liczba gospodarstw domowych objętych siecią	szt.	1104	1165	1298	1329
	liczba gospodarstw domowych poza siecią (Gospodarstwa domowe nie podłączone do sieci kanalizacyjnej to gospodarstwa, które posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków lub szamba ekologiczne)	szt.	321	198	64	34
	System segregacji śmieci	wg charakteru	Zbiorowy	Zbiorowy /indywidualny	indywidualny	indywidualny
	OZE w obiektach publicznych	%	0	0	0	0
Edukacja, rozwój zasobów ludzkich	Absolwenci szkół podstawowych	os.	58	48	42	42
	Absolwenci gimnazjum	os.	53	49	54	54
	Absolwenci przedszkoli	os.	53	46	48	48
	Przedszkola	Szt.	3 (oddziały przedszkolne)	3 (oddziały przedszkolne)	3 (oddziały przedszkolne)	3 (oddziały przedszkolne)

	Organizacje pozarządowe zarejestrowane	Szt.	12	14	14	22
	Organizacje pozarządowe nieformalne	Szt.	1	1	1	1
	Liczba podmiotów gospodarczych	Szt.	507	525	533	490
	Liczba zakładów usługowych (w tym handel)	Szt.	487	466	470	429
	Liczba zakładów produkcyjnych	Szt.	20	59	63	61
	Liczba rodzin objętych pomocą GOPS	Szt.	280	182	192	204
	Liczba osób niepełnosprawnych objętych opieką GOPS	Szt.	30	30	30	39
	Programy profilaktyczne (zdrowotne programy profilaktyczne finansowane ze środków budżetu gminy)	Szt.	2	2	4	4
	W tym liczba dziewczynek zaszczepionych przeciwko wirusowi HPV	Osoby	84	40		30
	Liczba dzieci objętych lakowaniem zębów		373	299		274
	Projekty systemowe i inne o charakterze wsparcia funkcjonowania w społeczeństwie	Szt.	1	1	1	2
Promocja	Liczba imprez/przedsięwzięć o charakterze informacyjno-promocyjnym***	szt.	7	10	9	10
	w tym o charakterze międzynarodowym		3	4	3	3
	Liczba stałych gadżetów/zestawów związanych bezpośrednio z walorami gminy	szt.	2	3	3	4
	Symbolika gminna	0/1	1	1	1	1
	Herb		1	1	1	1
	Flaga		1	1	1	1
	Logo		1	1	1	1
	Hymn		0	0	0	0
Święto gminne		1	1	1	1	
Kolorystyka		1	1	1	1	
	I. partnerskich samorządów w tym zagranicznych	Szt.	6	7	7	7
			2	3	3	3

1 – długość sieci wodociągowej – w rzeczywistości w ramach inwestycji w latach 2010-2012 wykonano 5,4 km sieci, jednak na dzień 30.03.2013 sieć ta nie został jeszcze w całości przekazana na majątek Zakładu Usług Komunalnych

2 – długość sieci kanalizacyjnej – w rzeczywistości w ramach inwestycji w latach 2010-2012 wykonano 33,8 km sieci, jednak na dzień 30.03.2013 sieć ta nie został jeszcze w całości przekazana na majątek Zakładu Usług Komunalnych

* Szlaki turystyczne – dane dotyczą znajdujących się na terenie gminy szlaków PTTK, szlaków rowerowych Koła Rowerowego KRET oraz tzw. szlaków gminnych

** Obiekty turystyczne – dane dotyczą obiektów rekreacyjnych ogólnodostępnych (wodnych, sportowych, kulturalnych)

*** Liczba imprez/przedsięwzięć o charakterze informacyjno-promocyjnym – dane dotyczą udziału gminy w rankingach/konkursach oraz spotkaniach o charakterze informacyjno-promocyjnych

Dane dotyczące dostępu do Internetu na terenie gminy, bezpośrednio związane z monitorowaniem oraz ewaluacją realizacji celów strategicznych (obszar priorytetowy: komunikacja)

miejscowość	ludność (31.12.2010)	zasięg sieci (możliwości techniczne podłączenia)			
		2011	2012	2015	2020
Świdnica	1746	100%*	100%*	100%*	100%*
Koźła	564	100%*	100%*	100%*	100%*
Letnica	615	100%*	100%*	100%*	100%*
Buchałów	238	100%*	100%*	100%*	100%*
Piaski	206	60%*	82%**	100%***	100%*
Słone	506	100%*	100%*	100%***	100%*
Wilkanowo, przysiółek Rybno	1093	100%*	100%*	100%***	100%*
Grabowiec	221	10%*	68,5%**	100%***	100%*
Lipno	173	5%*	63,5%**	100%***	100%*
Drzonów	361	5%*	63,5%**	100%***	100%*
Radomia	176	0%*	100%*	100%*	100%*
Łochowo	58	0%*	55%**	100%***	100%*
Dobra	4	0%*	0%*	0%	0%
Orzewo		0%*	Dane w trakcie ustaleń		

 - ujęte w projekcie "Szerokopasmowe Lubuskie" ****

 - obszar trwających inwestycji własnych TP *****

* - wartość szacunkowa - wg. Danych pracownika TP

** - wg. Planów TP przewiduje się wykonanie 55% projektu do 30.12.2012r.

*** - po zakończeniu projektu "Szerokopasmowe Lubuskie"

**** - dane na podstawie danych TP (lista białych plam ujętych w projekcie SL)

***** - dane na podstawie prezentacji TP

UWAGI:

1. dane szacunkowe dla operatora TP S.A (jedyiny operator z własną infrastrukturą kablową, wliczeni są w to abonenci innych dostawców Internetu przewodowego np. Netia, Dialog itd.)
2. Pozostali operatorzy obecni na terenie Gminy Świdnica:
  - Operatorzy sieci komórkowych (Plus, Era, Orange etc.) – brak danych o ilości abonentów
  - Gminna Sieć Komputerowa – ok. 200 abonentów na terenie miejscowości Świdnica
  - Sieć bezprzewodowa w Radomi (Stowarzyszenie Nasza Radomia) – sieć prywatna – ilość abonentów nieznana